

Tilburg University

Ook Democraten leggen kiem discriminatie

Siebers, Hans

Published in:
Volkskrant

Publication date:
2020

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Siebers, H. (2020). Ook Democraten leggen kiem discriminatie. *Volkskrant*, 27.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Amerikaanse columnisten over een gespleten volk

Wie luistert er naar Bidens verzoening?

Biden wil de twee Amerika's weer tot elkaar brengen. Een verademing, of een romantische illusie?

Joe Biden sprak verzoenende woorden en deed, nadat de media hem tot winnaar van de Amerikaanse verkiezingen hadden uitgeroepen, in zijn toespraak de Trump-stemmers een handreiking. Het lijkt er niet op dat de Trump-aanhangers daarop zitten te wachten. Volgens peilingen denken de meesten dat er is gefraudeerd, zoals Trump beweert, en dat hun favoriet na rechtszaken alsnog zal kunnen aanblijven. 'Herinnert u zich hoe Democraten opriepen tot vrede en eenheid in de dagen na de verkiezing van Donald Trump in 2016? Ik ook niet', schrijft **Jason Chaffetz** in een opiniestuk op de site van **Fox News**.

Hij verwoordt een breed gedragen gevoel onder Republikeinen. Hypocriet, is de kwalificatie die Trump-aanhangers in straatinterviews geven op de oproep van Democraten om te proberen de polarisatie te boven te komen. Chaffetz herinnert aan 'the Resistance', de oproep in 2016 tot verzet tegen Trump, de fraude-claims, de enorme verontwaardiging bij de aanhangers van Hillary Clinton. En dat ging al die jaren door, het beschimpen van de president en zijn aanhang.

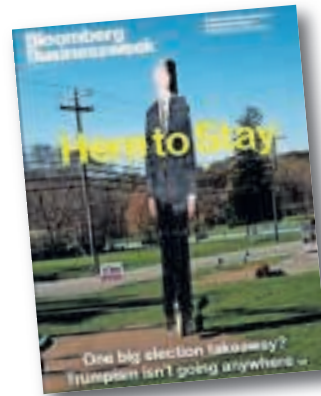
Chaffetz heeft zich gestoord aan een tweet van Michelle Obama, waarin ze erop wijst dat veel Amerikanen voor de 'status quo' stemden, hoewel ze zo 'haat, leugens, chaos en verdeeldheid steunden' en dat er veel werk aan de winkel is om hen

binnenboord te halen. Chaffetz: 'Met andere woorden, Trump-stemmers, meer dan 70 miljoen, zijn idioten. Dat klinkt voor mij niet als een stap naar eenheid.' Republikeinen kunnen zich er beter niets van aantrekken en gaan vechten om hun belangen overeind te houden.

De bewondering voor de toespraak van Biden valt vooral te horen in de progressieve media. Raar dat zulke cliché-woorden, die we bij zo veel aanstaande presidenten hebben gehoord, nu zo verfrissend en anders klinken, na bijna vier jaar regering-Trump, is een gedachte die opduikt in allerlei columns en commentaren. Het links-intellectuele blad **The New Yorker** haalt opgelucht adem: 'De Amerikaanse democratie heeft Donald Trump overleefd', staat boven een lang stuk van **David Remnick**. Hij schetst de taak die Biden te wachten staat: het vertrouwen herstellen in 'de werking van de democratie', in de 'integriteit van de overheid', in de wetenschap.

New Yorker-collega **Masha Gessen** vraagt: 'Hoe kan de ziel van de natie worden genezen na zo'n trauma?' Daarvoor suggereert ze een therapeutische benadering, waarbij slachtoffers over hun traumatische ervaringen onder Trump vertellen. De kwestie moet worden onderzocht hoe hij ooit aan de

'Riepen Democraten soms op tot eenheid toen Trump won?'

macht kon komen, schrijft ze. Voor verzoenende sessies moeten Trump-aanhangers wel meedoen, en dat wordt misschien lastig geeft ze toe.

The New York Times-columnist **Margaret Renkl** denkt dat het zinloos is te proberen meer dan 70 miljoen Amerikanen om te turnen, van wie 'velen een T-shirt *Make Liberals Cry Again* dragen'. Die stemden wilens en wetens op Trump, 'ondanks zijn gelieg, zijn intimidatie, zijn bedrog, zijn racisme'. Die 'gaan niet weg', evenmin als 'de gif spuwende rechtse media'. Ze heeft geen idee 'wat de rest van ons daaraan kan veranderen'.

Vanuit de militante linkervleugel van de Democraten komen ongeduldige geluiden over de Biden-benadering. Boegbeeld **Alexandria Ocasio-Cortez** zei in een interview met **The New York Times** zaterdag al dat de zwaar tegenvallende resultaten voor de Democraten in het Huis en de Senaat niet komen door het linkse imago, maar juist omdat de Democraten een te weinig links profiel en programma hebben laten zien. De overgevoeligheid om voor 'socialist' te worden uitgemaakt, verlamt de partij, zei ze. De activisten vrezen dat Biden vier jaar zal verspillen aan 'verzoening' in plaats van progressieve maatregelen door te voeren.

Ondertussen maken de Republikeinen zich op voor hun variant van

'Amerika is niet het land dat Biden gelooft dat het is'

'the Resistance'. Het trumpisme is een blijvertje, schrijft **Joshua Green** in **Bloomberg Businessweek**. Simpelweg omdat de Republikeinen niets beters in huis hebben. Wie kan op tegen Trumps populariteit, wie heeft een gematigd alternatief voor zijn speerpunten? En hij heeft een prachtige route 'om aan de vergetelheid te ontsnappen': hij kan meteen beginnen aan een campagne voor herverkiezing in 2024.

Frank Rich in **New York Magazine** waarschuwt de Democraten met de hardste woorden: 'Amerika is niet het land dat Biden gelooft dat het is.' Diens verzoenende toon getuigt van 'romantische illusies'. De fundamentele kloof die 'Amerikaanse stammen tegenover elkaar zet' gaat niet weg. Integendeel, de Trump-fans zullen hem nog meer omarmen. De kopstukken van de rechtervleugel van de Republikeinen hebben zich achter het trumpisme geschaard. Dissidente conservatieven als die van het Lincoln Project hebben geen poot aan de grond gekregen. Trump heeft de Republikeinse partij helemaal niet gekaapt, zoals vaak wordt gezegd. Hij gaf een krachtige vertolking van standpunten die de partij 'al een halve eeuw koestert'.

De Republikeinen hebben het, afgezien van het presidentschap, goed gedaan. Er is geen reden waarom ze zouden inbinden. 'Ze zijn veel eensgezinder dan de Democraten.' Ze hebben het Hooggerechtshof in hun zak en ze hebben geen enkele reden om gematigder standpunten in te gaan nemen, schrijft Rich. Dit is geen situatie voor een zachte Biden-aanpak. 'Onze lange nationale nachtmerrie is niet voorbij. Amnestie is geen optie. Een ieder die de wet heeft overtreden tijdens de regering-Trump moet worden vervolgd, zonder pardon.'

Wim Bossema

Ook Democraten leggen kiem discriminatie

Hans Siebers is hoofddocent aan de Tilburg Universiteit.

IDENTITEITSPOLITIEK

Bidens identiteitspolitiek belooft weinig goeds. Ook in Nederland belemmert identiteitspolitiek het bestrijden van discriminatie.

De opluchting was groot toen CNN aankondigde dat Donald Trump de Amerikaanse verkiezingen had verloren. We zijn eindelijk af van een president die identiteitspolitiek en het discrimineren van minderheden tot zijn handelsmerk heeft gemaakt. In zijn overwinningsspeech benoemde Joe Biden het bestrijden van systematisch racisme als een van

zijn topprioriteiten. Daar is alle reden toe. Zo heeft eenderde van de Afro-Amerikaanse bevolking jonger dan 35 jaar zonder hogere opleiding al eens in de gevangenis gezeten. Onderzoekers spreken van een overheidsbeleid van massaopsluiting.

Ook mijn teleurstelling was echter groot toen ik hoorde dat Biden en Kamala Harris doorgaan op de oude voet van identiteitspolitiek, en daarmee zelf weer het zaad van discriminatie zaaien. Biden deed zaterdag een oproep aan alle Amerikanen om zich te verzoenen en te scharen onder één gezamenlijke Amerikaanse natie en identiteit. Net als Trump, slaat ook hij dus een nationalistische toon aan. Dat is slecht nieuws voor huidige en toekomstige migranten.

In haar speech benadrukte Harris haar afkomst en genderidentiteit. Haar woorden spraken me aan, maar ik dacht ook: 'Daar gaan we weer.' Obama werd destijds mede gevierd als eerste president van kleur. Vermeende 'witte' mensen konden zich daar niet in herkennen of zich mee identificeren. Van die miskenning heeft Trump kunnen profiteren.

Politici spelen met vuur als ze zich beroepen op identiteiten van deelgroepen. Anderen voelen zich dan op zijn zachtst gezegd vergeten en vormen een voedingsbodem voor politieke ondernemers om hun wrok tegen die deelgroepen aan te wakkeren. Die laatsten voelen zich dan weer aangevallen en geven steun aan politieke ondernemers die hun identiteit verwoorden. Escalatie en polarisatie zijn het gevolg. In Amerika is sprake van een tot op het bot verdeelde samenleving.

Politici spelen met vuur als ze zich beroepen op identiteiten van deelgroepen

Ook hier hebben we te maken met politici à la Trump die politieke munt slaan uit het beledigen en provoceren. Denk aan moslims in het geval van Geert Wilders of aan migranten in het geval van Thierry Baudet. Islamisten slaan terug met bedreigingen, zoals vorige week nog tegen een leraar op een Rotterdamse school. Activisten van Kick Out Zwarte Piet nemen de handschoen op door mensen die het Sinterklaasfeest vieren zwart te maken.

Nederlandse identiteitspolitici hebben een aantal verontrustende kenmerken gemeen. Ze proberen door groepsbelediging steun te verwerven binnen de eigen vermeende groep. Ze doen dat door zich te beroepen op gekwetste mensen uit de eigen groep en vergeten gemakshalve dat ze daar zelf verantwoordelijk voor zijn. Ze wijzen met hun vinger naar anderen zonder te erkennen dat ze die anderen zelf tot vijandig gedrag hebben geprovoceerd. Feiten en argumenten doen er niet toe, verdachtmakingen des te meer.

Biden en Harris dragen met hun identiteitspolitiek in hun speech

niet bij aan het aanpakken van systematisch racisme en discriminatie. Dat geldt helaas ook voor de Nederlandse antiracisembeweging. Betrokken activisten bekommeren zich niet om de discriminatie die mensen met een migratieachtergrond in de Nederlandse samenleving ervaren. Ze verwijzen ernaar om hun claims van institutioneel racisme te onderbouwen, maar laten na discriminatie serieus te onderzoeken.

Ze komen evenmin met voorstellen om discriminatie aan te pakken. Het protesteren tegen standbeelden, Zwarte Piet, het slavennijverleden van Amsterdam en Rotterdam of het pleiten voor nog meer aandacht voor slavennijver racisme in het onderwijs: hun acties zijn irrelevant voor de realiteit van discriminatie in bijvoorbeeld het onderwijs of op de arbeidsmarkt. Het risico is reëel dat ze die discriminatie eerder zelf aanjagen. We kunnen discriminatie alleen aanpakken als we stoppen met identiteitspolitiek, ook van hun kant. Partij trekken in identiteitspolitiek heeft geen zin, deze vorm van politiek zelf vormt het probleem.